

Scanstockphoto

Neljännesvuosisata

Kemian laukkuryssänä

■ Kemikaalikauppa voi joskus olla yllättävän värikästä, osoittaa Arto Mannisen kilpakirjoitus.

Päivi Ikonen

Suomalainen ei vähästä hätkähdä.

Supervallan mullistusta aitiopaikalta seurannut **Arto Manninenkaan** ei muista suuremmin järkyttyneensä, vaikka joutui miltei kosketusetäisyydeltä katselemaan puna-armeijan panssarivaunujen äkillistä vyöryä rauhallista lomakautta viettäneen kaupungin kaduille.

”Se oli tuoreen myyntipäällikön ensimmäinen työmatka. Olin juuri kesällä aloittanut Thomestossa ja lähtenyt sitten kemikaaliostoksille Moskovaan. Firman tiloissa tuntui kuitenkin turvalliselta, tapahtui ulkomaailmassa mitä tahansa”, Manninen kertoo lähes kaksi vuosikymmentä myöhemmin.

Ympäristön kaaoksesta piittaamatta nuori ostaja piti katseen tiukasti pallossa. Neuvottelut vietiin läpi ja nimet sopimukseen saatiin.

”Ja toimituskin tuli ajallaan perille. Ei poliittisella myllerryksellä siihen ollut vaikutusta.”

Neuvostoliitolle elokuun 1991 *putš* sen sijaan merkitsi lopun alkua. Varapresidentti **Gennadi Janajevin** ja tämän kumppaneiden uhkayritys syrjäyttää uudistusmielinen pääsihteeri **Mihail Gorbatsšov** kariutui, kun karismaattinen **Boris Jeltsin** kipusi tankin katolle ja sai kansan puolelleen.

Se kuitenkin käynnisti sekä neuvostomaan viimeiseksi jääneen johtajan lähtölaskennan että koko valtion perustan pettämisen. Neuvostoliitto pyyhittiin maailmankartalta joulupäivänä 1991, eikä vanhoillisten kommunistien toinenkaan kaappausyritys lokakuussa 1993 kyennyt valtiota kartalle palauttamaan.

Imperiumin kuolinkouristukset ja uu-

den Venäjän kivulias synty heijastuivat sittemmin myös kemikaalikauppaan, sillä vastapuolen romahtaneet rakenteet piti pystyttää alusta alkaen uudelleen.

”Koko 1990-luvun alku oli aika villiä aikaa. Toimitussuhteet muuttuivat kokonaan, ja mielikuvitustaan joutui kylä monessa kohtaa käyttämään. Mukana hääräsi iso liuta erilaisia välikäsiä ja onnenonkijoita”, idänkaupan veteraani muistelee.

”Vastakaupatkin olivat siihen aikaan vielä yleisiä. Suomesta vietiin Venäjälle kenkiä ja vaatteita ja tuotiin sitten muun muassa kemikaaleja”, Manninen kuvailee nuoremman sukupolven mielestä epäilemättä eksootista neuvostoajan perintöä.

Kieli ja kulttuuri hallussa

Tätä nykyä tilanne maassa on kauppasuhteiden osalta kuitenkin vakaa.

”Hyvin samantyyppistä Venäjän kauppa on nyt kuin muidenkin maiden kanssa. Sopimukset solmitaan suoraan tehtaiden kanssa”, sanoo Manninen, joka on vuodesta 2001 vetänyt omaa yritystään.

Helsingissä toimiva Neuvox Oy tuo maahan teollisuuskemikaaleja, enimmäkseen juuri Venäjältä.

”Logistiikka läheltä rajan takaa on sujuvaa ja tuotteilla hyvät markkinat Suomessa”, Manninen perustelee firmansa strategiaa.

Kaupanteko on alalla, muun muassa Petro Carbo Chemissä ja Aspokemissä, koko työikänsä viihtyneellä tuotantotalouden diplomi-insinöörillä verissä ja slaavilainen kielikin taskussa.

Suomussalmella syntynyt ja kasvanut ja Lappeenrannassa opiskellut Manninen kertoo kiinnostuksen itäisen naapurin oloihin ja kulttuuriin heränneen jo pelkästään maantieteellisistä syistä.

”Sitten opiskelin kielen, mistä on ollut todella suuri hyöty työelämässä. Meitä venäjää puhuviahan ei tällä alalla paljon ole.”

Kemianteollisuus on sekin tullut matkan varrella tutuksi, vaikka kemian opintoja ei Mannisella ”pakollisia kursseja enempää” takana olekaan.

Monivaiheinen ura on tallentunut päiväkirjan sivuille, joilta se on helppo palauttaa elävän mieleen. Mutta mikä sai Mannisen lähettämään tekstinsä myös kirjoituskilpailuun?

”No, tulivat keväällä täyteen pyöreät vuodet, puoli vuosisataa. Keräilin merkkipäivää varten kokoon kaikenlaisia muistoja elämän varrelta ja tulin siinä ajatelleeksi, että esimerkiksi nuo dramaattiset hetket saattaisivat kiinnostaa muitakin.” □

Kirjoita meille!

Kerro omista muistoistasi ja kokemuksistasi *Kemia*-lehden lukijoille. Kirjoitusohjeet löydät lehden numeroista 2–4/2009 sekä osoitteesta www.kemia-lehti.fi.